

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I. 35.280/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Dr. Figula Ildikó bíró;

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2.)

A felperes képviselője: név egyéni ügyvéd

(Cím3.)

Az alperes: Alperes1

(Cím1.)

Az alperes képviselője: név1 kamarai jogtanácsos

(Cím1.)

A per tárgya: adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes 8. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Veszprémi Törvényszék 7.K.700.677/2024/7-II. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes tulajdonát képezi a Veszprém, szám hrsz. számú 44.928nm területű, beépítetlen terület megnevezésű ingatlan 2/3 tulajdoni hányada. Az adóhatóság 2022. évre vonatkozóan 4.932.240, Ft telekadó megfizetésére kötelezte a felperest. A felperes vitatta a fizetési kötelezettségét, többek között adómentességre hivatkozva. A Veszprémi Törvényszék a 7.K.701.282/2022/7. számú ítéletével a fizetési kötelezettséget megállapító alperesi határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette. Az új eljárásra az önkormányzati rendelet 17. § (7) bekezdés a) és c) pontja szerinti mentesség jogszabályban írt feltételei 2022. január 01. napján aktuális állapota szerinti vizsgálatát írta elő. Pontosan meghatározta, hogy a 17. § (7) bekezdés a) és c) pontja körében mit kell az alperesnek vizsgálnia. Mindkét esetben előírta a felperes nyilatkoztatását, majd a felperesi nyilatkozathoz képest a tényállás szükséges mértékben való tisztázását.

[2] Az ekként megindult új eljárásban az elsőfokú adóhatóság a bírói utasításnak megfelelően a felperest nyilatkozattételre hívta fel, aki előadta, hogy az ingatlan vonatkozásában lefolytatott kisajátítást követően kialakult geometriai alak miatt az ingatlan

nem művelhető, illetve a terület közművekkel és rendezési tervben feltüntetett útszabályozással érintett, és bejelölte azt a két magasfeszültségű földkábel elhelyezését is, amelynek védőtávolsága miatt a terület beépítésre alkalmatlan. Egyben bejelentette, hogy a terület geometriai alakjára vonatkozó állítása építészeti és építésügyi szakkérdésnek minősül.

[3] Az adóhatóság megkereste az építésügyi hatóságot állásfoglalás adásra, mely állásfoglalásában az építésügyi hatóság rögzítette, hogy a perbeli ingatlan a HÉSZ 2022. január 01-i állapota szerint részben beépítésre szánt területen helyezkedik el, több övezeti besorolás alá esik, és megállapítása szerint, mivel az ingatlan nem kizárólag beépítésre szánt területen helyezkedik el, így az épület elhelyezésére vonatkozó geometriai alak nem vizsgálható, csak a szabályozási terv szerinti út kiszabályozást követően.

[4] Az elsőfokú adóhatóság a ADO/1947-13/2023. számú határozatával 2022. adóévre vonatkozóan 4.932.240, Ft telekadó fizetési kötelezettséget írt elő. A felperes adómentességi kérelmét arra hivatkozással utasította el, hogy az adómentesség csak a beépítésre szánt területen levő telekre vonatkozhat, de a többes besorolási övezet esetén a mentességi szabály nem értelmezhető.

[5] Az alperes a VE/52/0056-6/2024. számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Nézete szerint az elsőfokú adóhatóság eleget tett a Törvényszék korábbi ítéletében foglalt utasításnak. Megállapítása szerint, mivel az ingatlan részben beépítésre nem szánt területen, részben beépítésre szánt területen van, így a többes besorolási övezet esetén az ingatlan valamennyi besorolás alá tartozik. Ezért az ingatlant úgy kell tekinteni, hogy az a HÉSZ szerint beépítésre szánt területen van, tehát az adómentességi szabályokat vizsgálnia kell. Ismételten megkereste az építésügyi hatóságot annak tisztázására, hogy a telek geometriai alakja lehetővé teszi-e azon épület elhelyezését, illetve a közművek védőtávolsága miatt azon épület elhelyezhető-e. Az alperes az építésügyi hatóság megállapításait elfogadta, erre figyelemmel megállapította, hogy a mentességi feltételek nem állnak fenn.

A kereset és a védírat

[6] A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi határozat megváltoztatását és adófizetési kötelezettség mellőzését, másodlagosan pedig az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és új eljárásra kötelezését kérte. Egyrészt vitatta a telek területszámításával kapcsolatos megállapításokat, másrészt a beépíthetőség kapcsán arra hivatkozott, hogy a perbeli ingatlant különböző célú út- kiszabályozás érinti, azonban az teljesen bizonytalan, hogy az út kiszabályozására mikor fog sor kerülni. Ez a körülmény a felperes tulajdonosi jogát korlátozza és egyben vitatta az építési hatóság állásfoglalását. Kérte a perben az adókivetéssel érintett ingatlan beépíthetősége vonatkozásában építési szakértő kirendelését.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a megismételt eljárásban az ítélet iránymutatása szerint járt el.

Az elsőfokú bíróság döntése

[8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a területszámítással kapcsolatban nem tartotta alaposnak tekintettel arra, hogy az a korábbi eljárásban nem volt vitatott, míg a korábbi ítéletben foglalt iránymutatás betartásának hiánya okán alaposnak tartotta.

[9] Részletesen ismertette a korábbi ítéletben foglalt iránymutatást, s ez alapján azt rögzítette, hogy az alperes a geometriai alak vizsgálata körében nem tett eleget a bíróság iránymutatásában foglaltaknak, mert az építésügyi hatóság állásfoglalását úgy fogadta el döntése alapjául, hogy az nem a 2022. január 01. napján aktuális állapotra vonatkozott, illetve nem történt meg a területrészt egyértelmű megjelölése, behatárolása geometriai alakzatának meghatározása és a konkrét beépíthetőségi mód bemutatása. Nem derül ki a határozatból, hogy a felperes által hivatkozott és megjelölt terület geometriai formáját, alakzatát vizsgálta-e, illetve nem tájékoztatta a felperest arról, hogy építési szakkérdésben szakértői bizonyítási indítványt terjeszthet elő.

[10] A közművezeték védőtávolsága kapcsán is azt rögzítette, hogy az építésügyi hatóság nyilatkozata nem a 2022. január 01. napján aktuális állapotra, hanem a telek alakítást követő jövőbeli állapotra vonatkozóan tett megállapítást a telek beépíthetőségével összefüggésben. Ezen túlmenően az építésügyi hatóság nyilatkozatából megállapítható, hogy a pontos beépíthetőség meghatározásához pontosított adat megjelenítése lenne szükséges és ezt a közlést az alperes érdemben nem vizsgálta. Így álláspontja az volt, hogy a közművezetékek védőtávolsága miatti beépíthetőség körében sem tett eleget az alperes a bíróság iránymutatásában előírtaknak.

[11] Mindezekre figyelemmel az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette, és az elsőfokú adóhatóságot új eljárásra kötelezte. Ismételten nyomatékosította, hogy az önkormányzati rendelet 17. § (7) bekezdés a) és c) pontjában írt mentesség jogszabályban előírt feltételeit a 2022. január 01. napján aktuális állapot alapján kell vizsgálni és részletesen meghatározta az elvégzendő feladatokat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítása érdekében.

[13] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete, joggyakorlata sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és a jogbiztonság elvét. A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Kúria közzétett határozatától való eltérés miatt, valamint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján kérte arra figyelemmel, hogy a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, és a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[14] A Kúria közzétett határozatától való eltérést abban látta megvalósulni, hogy az elsőfokú bíróság ítélete eltér a Kúriának helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 3. § (2-3) bekezdéseiben foglalt anyagjogi feltételeinek értelmezése kapcsán, itt példálózó jelleggel hivatkozott a Kfv.V.35.804/2013/9, Kfv.I.35.782/2014/7, Kfv.I.35.031/2014/6. számú döntésekre is. Hangsúlyozta, hogy szintén kiforrott a Kúria gyakorlata a tekintetben, hogy az építményadó mentesség törvényi feltételeinek fennállását az adózónak kell igazolnia az adóigazgatási eljárásban. (Kfv.I.35.155/2012/3, Kfv.V.35.804/2013/9, Kfv.I.35.615/2019/9. számú döntések)

[15] Referencia határozatként hivatkozott a Kfv.V.35.804/2013/9. számú döntésében kifejtett azon álláspontra, hogy „az adómentesség jogszabályi feltételei továbbá igazolni is kell, amennyiben bármely törvényi feltétel hiányzik, az adómentesség a „kógens (kötelezően alkalmazandó) törvényi szabályozásból következően nem adható meg”.

[16] Szerinte a két döntés közötti ügyszabályszerűség azon alapul, hogy mind az építmény adóra és telekadóra alkalmazandó jogszabályi környezet azonos, így az alkalmazandó Htv., az Art., az Air., továbbá az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.29) Kormányrendelet előírásaira figyelemmel. A kialakult joggyakorlat a jogszabályban meghatározott mentességi feltételek fennállásának adózó általi igazolása tárgyában született. Szerinte analógia áll fenn az egységes kúriai gyakorlat és jelen eljárás között, ezért az elsőfokú bíróság ítélete eltér a Kúria közzétett határozataitól jogkérdésben, mivel a hatóságokat arra kötelezi, hogy bizonyítsák a mentesség törvényi feltételeinek fenn nem állását, azaz a bizonyítási terhet megfordítja.

[17] Ezen túlmenően jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, mert szerinte olyan eljárási hiányosságokat állapított meg, amelyek az új eljárás lefolytatására irányuló iránymutatásban korábban nem került rögzítésre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének, vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[20] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak.

[21] Az ítélet jogerőssé válása azzal a joghatással jár, hogy rendes jogorvoslattal, vagyis önmagában azért, mert a fél azt jogsértőnek vagy megalapozatlannak tartja, többé nem támadható, ezért a felülvizsgálatra a törvény a félnek nem biztosít feltétel nélküli alanyi jogot {Kfv.VII.37.323/2024/2., [28]}. A rendkívüli jogorvoslat a jogerős ítélet kivételes, a törvényben meghatározott okokból történő felülvizsgálatát jelenti. A befogadási eljárásban a Kúria ezeknek a törvényben meghatározott okoknak a fennállását vizsgálja, mégpedig a felülvizsgálati kérelem alapján. A Kp. 117. § (4) bekezdés utolsó fordulata értelmében a Kúria a fél által megjelölt befogadási okhoz nincs kötve, ugyanakkor a fél által előadottaknak valamely okból a befogadást alá kell támasztaniuk. A jogerős ítélet fél által állított jogellenességét a Kúria a befogadás során nem vizsgálhatja, mert ezzel megfordítaná a döntései sorrendjét, és a befogadást követő érdemi vizsgálatot előlegezné meg már a befogadási szakaszban.

[22] A Kúria elsőként az alperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási okot vizsgálta, azaz annak a kérdését, hogy a

felülvizsgálni kért ítélet jogkérdésben eltér a felülvizsgálati kérelemben precedens értékűnek hivatkozott, a Kúria Kfv.V.35.804/2013/9. számú határozatától.

[23] Ennek során a Kúria elsőként az ügyazonosság kérdését vizsgálta. A Kúria rámutat, hogy az ügyazonosság kérdését a legfelsőbb bírói fórum egységes elvek mentén vizsgálja, figyelemmel az elsőként a JPE I.60.002/2021/7. számú jogegységi határozatban kimunkált követelményekre is. Ebben a határozatában a Kúria kifejtette: „a jogegység követelménye megköveteli annak vizsgálatát, hogy mikor áll fenn az ügyek (bírói döntések) közötti azonosság. Az ügyazonosság több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni, ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét, (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá közigazgatási perben – a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt – a hatósági és a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságát befolyásoló elemeit.

[24] Nincs ügyazonosság az eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Alappal kérdőjelezhető meg az ügyazonosság továbbá azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti, vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén”.

[25] Ezen szempontokat figyelembe véve a Kúria megállapította, hogy a Kfv.V.35.804/2013/9. számú határozatot érintően az ügyazonosság nem állapítható meg sem az alkalmazandó jog, sem a tényállás körében. Addig ugyanis, amíg jelen közigazgatási jogvita tárgya az ingatlan beépíthetősége és ezzel kapcsolatosan a mentesség kérdése, addig a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott ügyben a jogvita tárgya szintén adómentesség fennállása volt, de egy más jogcímen fennálló mentesség érvényesítéséről volt szó, ott az adóalany létesítő okiratában megjelenő hasznosítási cél volt vitatott, ami semmilyen szinten nem összemeshető a perbeli ingatlan beépíthetősége kapcsán érvényesítendő adómentességgel. Bár mindkét ügyben az adómentesség megállapítása és ezzel kapcsolatban a felperes bizonyítási kötelezettsége a kérdés, de ez egy olyan általános, az Air. 98.§ (3) bekezdéséből fakadó kötelezettség, amelyre vonatkoztatva az ügyazonosság kérdése nem mutatható ki. A különböző jogcímenek az adóalanyokat megillető mentesség bizonyítása más-más bizonyítási indítványok, bizonyítási eljárás lefolytatását követeli meg, így nem vonható párhuzam az alperes által felülvizsgálati kérelmében a Htv. 3. § (3) bekezdése kapcsán felmerülő adómentesség és a perbeli adómentesség között. Így a Kúria álláspontja szerint az ügyazonosság nem állapítható meg, ekként a felülvizsgálati kérelem befogadása nem volt indokolt.

[26] Rámutat a Kúria arra is, hogy a korábbi megsemmisítő elsőfokú bírósági ítélet nem korlátozta a bizonyítás további lefolytatását, hiszen egyértelműen előírta, hogy a felperesi nyilatkozat beszerzését követően a tényállást a szükséges mértékben tisztázni kell. Annak vizsgálatát egyértelműen a hatóság feladatává tette, hogy az ingatlan geometriai alakja

illetőleg a közművek védőtávolsága miatti beépíthetőségi korlátozottságot az alperesnek kell tisztázni és feltárni. Az elsőfokú bíróság ítéletének áttekintése után a Kúria álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság semmilyen egyéb többlet előírást nem érvényesített az alperessel szemben, mint amit a korábbi ítélet tartalmazott, a bizonyítási terhet nem fordította meg.

[27] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő, bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. jogegységi határozat). A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények megváltozására tekintettel nem támogatható. A kifejtettkre is figyelemmel, a Kúriának nem bármely, a felek által feltett jogkérdés megválaszolása a feladata, hanem a felülvizsgálni kért jogerős határozattal érintett körben a jogegység biztosítása.

[28] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadási okra az alperes nem hivatkozott, arra vonatkozó indoklás nem terjesztett elő, így a Kúria e befogadási okot a törvényi feltételek hiánya okán érdemben nem vizsgálta.

[29] Mindazonáltal a Kp. 118. §-nak speciális keretei között annyi megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság az alperes határozatát, annak megalapozottságát, jogszerűségét érdemben megvizsgálta, értékelte az alperes eljárásában feltárt bizonyítékokat, és rámutatott az alperesi bizonyítás hiányosságaira, arra, hogy a felperes javára szolgáló körülményeket az alperes nem kellőképpen tárta fel, figyelmen kívül hagyta a felperes által hivatkozott bizonyításra vonatkozó előadását.

[30] Figyelemmel arra, hogy a Kúria a 117. § (4) bekezdése szerint a fél által megjelölt befogadási okhoz nincs kötve, ezért vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont további alpontja szerinti befogadási okokat is, ennek során nem észlelt a jogegységgel okozati kapcsolatban álló indokot, a felülvizsgálati kérelmet a Kp. által nevesített egyetlen szempont alapján sem találta befogadhatónak. Mindezekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[31] *Ügyazonosság hiányában nincs helye a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálati kérelem befogadásának.*

Záró rész

[32] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[33] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[34] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2024. december 12.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

előadó bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Dr. Figula Ildikó s.k.

bíró

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró